

E?itim Yöneticilerinin De?er E?itimi Yeterliliklerini Alg?lama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itim Yöneticilerinin De?er E?itimi Yeterliliklerini Alg?lama Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20698>

Öz

E?itim Yöneticilerinin De?er E?itimi Yeterliliklerini Alg?lama Ölçe?i, e?itim yöneticilerinin okullarda de?er e?itimi uygulamalar?na yönelik kendilerini ne ölçüde yetkin gördüklerini belirlemek amacıyla geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, yöneticilerin de?erleri okul kültürüne entegre etme, koordinasyon süreçlerini yönetme ve d?? çevreyle ilişkileri düzenleme gibi temel yeterlilik alanlarındaki alg?ları nicel olarak de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek, 22 madde ve üç alt faktörden oluşmakta olup, yüksek düzeyde psikometrik özelliklere sahiptir.

Anahtar Kelimeler

E?itim yöneticileri, de?er e?itimi, yönetici yeterlili?i, alg?lama ölçe?i, Likert ölçe?i, psikometrik özellikler, okul yönetimi.

Yazarlar

Ahmet Yasin Okudan

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, okul yöneticilerinin de?erler e?itiminin planlanması, uygulanması ve de?erlendirilmesi süreçlerindeki yeterlilik düzeylerini kendi alg?ları üzerinden tespit etmektir. Ölçek, yöneticilerin de?erler e?itimine dair sahip oldukları bilgi, beceri ve tutumları, uygulama bağlamında ölçmeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, e?itim yöneticilerinin de?erler e?itimine ilişkin rollerini üç ana boyutta inceleyerek, hangi alanlarda güçlendirilmeye ihtiyaç duydukları? belirlemeye yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır. Bu sayede, hizmet içi e?itim programları? ve mesleki gelişim faaliyetlerinin yöneticilerin gerçek ihtiyaçlarına uygun olarak planlanması sağlanabilir.

Yapı

E?itim Yöneticilerinin De?er E?itimi Yeterliliklerini Alg?lama Ölçe?i, e?itim yöneticilerinin de?er e?itimi uygulamalarındaki yeterliliklerini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, özellikle okul yönetiminin de?er odaklı liderlik rollerini merkeze alır.

Ölçek, yöneticinin sadece teorik bilgiye sahip olması? değil, aynı zamanda bu bilgiyi pratik uygulamalara, karar süreçlerine ve okulun genel kültürel iklimine yansıtabilme yetene?ini de?erlendirir. Faktör analizi sonuçlarına göre belirlenen üç alt boyut, bu karmaşık yapı?ın farklı yönlerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ile incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, örneklem verilerinin faktör analizi için uygunlu?unu gösteren KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) örneklem yeterlili?i katsay?s? ,802 olarak bulunmu?tur ($p=0,000$). Bu de?er, verilerin faktörle?tirme için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Faktör analizi sonucunda, ölçe?in aç?klad??? toplam varyans oran? %54,83 düzeyinde saptanm???r. Bu oran, ölçe?in yap?sal olarak ölçmek istedi?i kuramsal yap?n?n yeterli bir bölümünü aç?klad???n? ve ölçe?in geçerli bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenilirli?i, Cronbach Alpha güvenilirlik katsay?s? ile test edilmi?tir. Yap?lan hesaplamalar sonucunda, ölçe?in genel güvenilirlik katsay?s? ,825 olarak bulunmu?tur.

Genel olarak, psikometride .70 ve üzeri Cronbach Alpha de?erleri ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterirken, .825 de?eri ölçe?in maddeleri aras?nda yüksek derecede iç tutarlılık bulundu?unu ve ölçüm sonuçlar?n?n istikrarlı oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) sonucunda belirlenen 22 madde ve 3 alt faktörden olu?maktadır. Bu faktörler, yöneticinin de?er e?itimi alan?ndaki yeterliliklerini farklı operasyonel alanlara göre grupland?rılmaktadır:

Koordine ve Karar Süreçlerini Yürütme (8 madde): Bu faktör, yöneticinin de?erler e?itimi ile ilgili politikalar? ve uygulamalar? koordine etme, kaynaklar? yönetme ve etik kararlar alma becerisine odaklan?r.

Okul Kültürü Olu?turma (9 madde): Bu faktör, yöneticinin okulda de?er temelli bir kültürel iklim yaratma, ö?retmen ve ö?rencileri motive etme ve de?erleri günlük okul ya?am?na entegre etme yeterlili?ini ölçer.

Okul D??? Çevreyi Düzenleme (5 madde): Bu faktör, yöneticinin okulun d?? payda?lar? (veliler, yerel topluluk, sivil toplum kurulu?lar?) ile de?erler e?itimi konusunda i?birli?i yapma ve çevresel kaynaklar? bu e?itime dahil etme yeterlili?ini de?erlendirir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çalışması)

Format: Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: E?itim Yöneticileri (Okul Müdürleri ve Müdür Yard?mc?lar?)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli e?itim kurumlar?nda görev yapan okul yöneticileri.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert ölçe?i tipinde derecelendirme kullan?lmaktad?r:

1 = Kesinlikle kat?lm?yorum

2 = Kat?lm?yorum

3 = Kat?l?yorum

4 = Tamamen kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Okul müdürü, e?itim liderli?i, de?erler, psikometrik araç, faktör yap?s?, iç tutarlılık, yeterlilik alg?s?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (Tez Kayna??).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2010.

?zinler ve Ücret: Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmittir. Kullan?m için orijinal yazar?n veya tez dan??man?n?n izni gerekebilir. Akademik kullan?m genellikle ücretsizdir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [egitim-yoneticilerinin-deger-egitimi-yeterliliklerini-algilama-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/egitim-yoneticilerinin-deger-egitimi-yeterliliklerini-algilama-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Okudan, A.Y. (2010). *E?itim yöneticilerinin de?erler e?itiminin önemi etkileri ve uygulamalar*

hakk?ndaki görüşleri (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tezin orijinal kayd?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

E?itim Yöneticilerinin De?er E?itimi Yeterliliklerini Alg?lama Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde de?iştirilmemelidir.

Ölçek 22 madde ve 3 alt faktörden oluşmaktadır.

Koordine ve Karar Süreçlerini Yürütme (8 m): 29, 14, 30, 26, 20, 12, 16, 24 nolu maddeler.

Okul Kültürü Oluşturma (9 m): 28, 21, 22, 27, 25, 6, 3, 18, 25 nolu maddeler.

Okul D??? Çevreyi Düzenleme (5 m): 4, 15, 19, 13, 8 nolu maddeler.